

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.
 Egy évre — — 10 K. — f.
 Hat hónap — — 5 K. — f.
 Három hónap — — 2 K 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér.

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI FETILAP.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként — 4 fillér
 Nyititéri közlemények garmond
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdető és a velünk
 összekötésben levő hird. irodák
 árengedményben részesülnek.

A közírók a szerkesztőséghez küldendőik.
 Kezírások vissza nem adtnak.

SZERKESZTŐ: DR. KERSEK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.
 SZERKESZTÉSÉRT A FŐSZERKESZTŐ FELELŐS.
 FŐMUNKATÁRS JAROSS FERENC.

A hirdetőket, előfizetőket s a reklámolókat a
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.
 ALAPKIADÓJA NYITRAI és TÁRSA r. t.

A szivekhez!

A balatonszabadi hadiárva gyermekszanatóriumról
 írta: Rákosi Jenő.

Az emberiség, amely oly büszke volt az új kor csodás vívmányaira, civilizációja mindennemű alkotására, a tudomány, a művészet, a társadalom, a humanitás intézményes nagy fejlődésére, úgy hogy már a nemzetközi és világbékének is organumai voltak, melyekben a világ legnemesebb elméi keltek versenyre ez ideál föltételeinek keresésében és biztosításában; az emberiség elcsüggedve szemléli a ránk tört szinte egyetemes háboru borzalmaival, melyek minden illúziókat az ember nemesebb hivatásába, a haladás igazi értékébe vetett hitünket összetörték, s mintha azt bizonyítanák, hogy minden haladásunk csak az értelem, erkölcsi lényünk megmaradt állati természetünk hatalmában.

Mégis a háboru égő poklának füsttömegéből kicsap és égve tör két csodálatos lángoszlop, tulvilági lényben, földfeletti ragyogással. Egyik a halál megvető vitészség, melynek tündöklő példáit látjuk az öldöklés borzalmas káoszában is. Egymásért és mindnyájunkért, a hazáért, a legnemesebb ideálért, a koronáért, históriánk idejében ragyogó e közböjgi fogalomért, a háztűzhelyéért és az ország határainak sérthetlenségeért, ezrek, százvezrek és milliók rohannak a halálba, az önfeláldozásnak, a térfias bátorságnak, a magyar bravuros vitézségnek legendába illő példáit adják, hogy elmondhassuk: sok mindenből kifosztott bennünket az idők mostoha járása, de a szép, a nagy és nagy dolgokra képes magyar lélek él régi erejében s átmegegy jövendő idők teladataiért tovább küzdeni.

A másik lángoszlop pedig a magyar asszonyok és férfiak ama megindultsága, amely a háboru félelméből és zűrzavarából a jótékonyság irtalmas hajlékaiba gyűjti a lelkeket. Soha annyi áldozatot erre a szent tűzben égő oltárra nem raklaktok, mint a megpróbáltatás e nagy napjaiban. A háboru sebeit gyógyítják, a háboru pusztításait helyrehozni, szenvedéseit enyhíteni, keservét, bánatát, lelki fájdalmait vigasztalni: adománnyal, munkával, szamaritanus cselekedetekkel siettek, szinte tolongtak leányok, asszonyok, férfiak.

Oh de hol van még az áldozatok napjainak a vége!

Mindennap újra sátreppen az Úr angyala, irgalmasságra indítani a dobogó sziveket.

Ami én itt most beszélek, az a beteg gyermekek esdeklő szava. Akiket nem karddal és ágyúval fegyverkező ellenség vert le, hanem a nélkülözés, a szegénység, árvaság, elhagyottság és a gyilkos betegségek bujkáló serege.

Hasson el szózatom a paloták, a konyhók, az elmék, a szivek minden zugába!

Hallják meg azok, akiknek gyermeke most nő legyver alá. Az árvák, ügyefogyottak, betegek áldása fogja kísérni érte.

Hallják meg azok, akiknek fia és hozzátartozója már ott kűn van az ellenség tüzeiben. A nyomorult és beteg gyermekcsereg imádsága fog örködni rajta.

Hallják meg azok, akik Isten tanácsából gyermek nélkül maradtak a háboru öldöklő kezétől. Gyermekek helyén, aki legdrágább vérért adta a hazáért, gyermeket mentenek meg a hazának.

Hallják meg azok, akik gyermektelen élnek életüket: ők gyermekükért győtrődő szegény és tehetetlen szülőknek adják vissza reményüket, életkedvüket, munkacserjüket: a gyermeket.

Hallják meg mindazok, akik szenttanúi e világhatározatra rettenetes emberáldozatainak, mert a jövőnk a nemzet üdve és jóléte, mindnyájunk biztossága és boldogsága függ attól, hogy ami emberben megmenthető, az oda ne vessen a mi gondatlanságunktól, nembánom ságunktól, szívtelenségunktől.

A vézna, sapadt, beteg gyermekcseregnek a Ti sziveitek melegsége fogja visszaadni a színt, a testet, az erőt, az életet. Nektek a lelki örömet, a megnyugvást, az égi öntudatot, amely minden megmentett élet fohászából száll megmentője fejére.

Az irgalmasság nevében!

Évi jelentés.

A F. M. K. E. léva-városi és léva-jarási választmányának e hó 5-én tartott rendes közgyűlésén Ordódy Endre, elnök a következő jelentést terjesztette be:

Milyen Tisztelt Közgyűlés.

Ma egy éve azon reményben ringattuk magunkat, hogy a borzalmas háboru csakhamar megszűnik. Sajnos nagyon csalódtunk,

mert a vérengző csaták még hevesebben dúlnak, mintha nem is a nemzetek harcólnának egymás ellen, hanem az emberiség önmaga ellen irtó háborut a teljes elpusztulásig folytatni akarná.

A béke olajját hozó galamb időnként meg-megjelen, de aztán csakhamar eltűnik, hogy béke utáni sóvárgásunkat még inkább fokozza, vagy talán csak azért, hogy arra intsen, miszerint a rettenetes küzdelmek között se feledkezzünk meg arról, hogy habár hazánknak színe-virága idegen földön bármilyen dicsőn is küzd, az itthonmaradottaknak is a béke fegyvereivel, teljes erővel kell küzdeni, mert ha a nemzet azalatt itthon tepsedne és a béke készületlenül találna, az következményeiben a háboru is véresebb pusztítást tenne.

Bármilyen szomorú viszonyok között is élünk, örvendetes jelenségnek tartom, hogy választmányunk területén, de talán az országban sehol tepsedés nem észlelhető; a magyar nemzeti köznevelődés sehol sem szűnhet, mert a fejlődésének alapját képező iskolákban — habár tanítóink jelentékeny része a háretőn küzd — az itthonmaradottak lelkesedéssel s fokozott tevékenységgel igyekeztek a rájuk bízott gyermekeket oktatni.

Választmányunk területén levő 11 tótajku községben a tanítás nem szűnhetett, hanem úgy mint eddig, az kizárólag magyar nyelven történt, s mint arról több községben személyesen is meggyőződtem, igen szép sikerrel, mert az iskolás gyermekek látható örömmel tanultak magyarul s a magyar nyelvet teljesen meg is tanulták.

Egyesületünk, mivel a háboru alatt anyagi forrásaink jelentékenyen megapadtak, csak szerény viszonyainkhoz alkalmazkodva működhetett, inkább a jövő megalapozására fordította tevékenységét.

Egyesületünknek egyik fő célja, hogy a magyar nyelv terjedését előmozdítsuk. Területünkön levő 11 tótajku községben az iskolás gyermekek a magyar nyelvet teljesen megtanulták, arra kell hát törekednünk, hogy olyan intézményeket létesítsünk, amelyek által lehetővé válik, hogy az iskolából kikerülő gyermekek, magyar nyelvtudásukat tovább fejlesztve, meg is magyarosodjanak. Hogy ez megtörténhessen, a magyar nemzeti köznevelődést minden irányban, a magyar ajku községekben is egyaránt terjeszteni s fejleszteniünk kell.

Ezen cél megvalósítása végett az alapvető munkálatokat már előkészítettük s annak alapján javaslatunkat a következőkben terjesztjük elő.

A magyar nemzeti köznevelődés terjesztése s fejlesztése céljából szükségesnek tartjuk:
 1.) Választmányunk területén levő minden községben helyi bizottságok szervezését. A helyi bizottságnak tagja lehet, tekintet nélkül arra, hogy az egyesületünknek tagja-e vagy sem, minden lelkes magyar honpolgár.

Feladata: ellenőrizni intézkedésünknek mékenti végrehajtását a netalán felmerülő aka dályok elhárítását s ha az nem sikerülne, arról jelentést tenni, a magyar nemzeti köz-művelődés fejlesztése céljából a helyi viszo-nyoknak megfelelő javaslatokat tenni.

A helyi bizottságnak működését a vá-
lasztmány tisztviselői által irányítja s egy-
mással közvetlenül érintkeznek.

2) Magyar dalárdák, magyar iskolai
színpadok, magyar ifjúsági egyesületek szer-
vezése, különös tekintettel a tótajku közsé-
gekre.

Ezen intézményeknek létesítése, a ma-
gyar nyelv terjedésének megkönnyítése szem-
pontjából nagyon fontos. Például említem,
hogy választmányunk területén levő Málás,
Nyír és Zsemmlér községek lakóai 1870. év
körüli még teljesen tótok voltak. Ezen közsé-
gek lakóinál a magyarul tudás vágya abban
nyilvánult, hogy a népdalokat magyarul éne-
kelték, mielőtt magyarul beszélni tudtak.
Ezen oknál fogva az iskolákban magyarul
örömmel tanulván, annak eredménye lett,
hogy ma már mind a három község teljesen
megmagyarosodott.

Tótajku községeinkben az ifjuság a nép-
dalokat már magyarul éneki, az iskolákban
a magyar nyelvet megtanulja, ha tehát ezen-
felül megfelelő intézmények létesülnek, ak-
kor a magyarosodás most már rohamosan
fog megindulni.

(Folyt. köv.)

Az utolsó próba.

*Északon és délen, kik halálba mentek,
Névtelen sírokból hullott regimentek —
At az égenzenés, a föld dűbörgésén
Az ágyudörgésén, a halálhörgésén,
Itthonmaradtok, üzenek tiéteknek,
Az ékét, az ást né pihentesétek,
Csatlalj az álló, a kohó izadjon,
A nagy munkából ki senki se maradjon.*

*Inog az ellenség, már derékban roppan;
Minden magyar izom feszüljön meg jobban.
Vasat és kengyeret, enyit, amit kérünk;
Ne hulljon nába a mi drága vérünk!
Most ved a mértege, tüzéke magyar jellem
Áldozatkészséget, hadat lássa az ellen;
Állunk rendületlen kart a karba fűzve,
Mint egy kemény ércfal a viharba' tüze.*

*Északon és délen sírok nyitvóznak,
Lágy tavaszi szellők üzenetét hoznak.
Északról és délről, véres csatától
Üzennek a hősök: A ellenég gyérül!
A szent haza s'ődjén most folyjon a munka,
Hogy meg ne használj a kard a markunkba,
Ti otthonmaradtok álljatok vitézül,
Már a trombitákon győzelmi dal készül.*

*Ne legyen pártviszály, régi magyar átok,
Mert e haza sorsát Isten bízta rálok.
A végső áldozat senkinek se fájjon;
Szegények, gazdagok, Duna-Tiszán
Most fogjatok össze tüzön-vizen által;
Bár szembe kerülünk az egész világgal,
De még az se győz le; s hogy ha összetartunk,
Kivirja a békét dicsáidias kardunk.*

*Fent Kárpátok bércein, lent a köves Kiszertén
Három éve állunk a véres harasztón;
Tűs- és véresöven fel a hegytetőre,
Sohásem hátrálok, mindig csak előre.
Lábunkat megvetve, szélől csapzott hajjal;
Várjuk, mikor jó az áldott békehajnal.
S érezzük már jöttét, látjuk is valóba',
Csak ez a gút ill még, az utolsó próba.*

*Itt a végső próba! Kő minden fegyver!
Tűzben áll a világ, a lángja egyet ver.
Félnék néz minden szem, de senki sem sajnál.
Senki se maradjon a könnyét, sohajjal.
A végső rohanra készen a honvédek:
Itthonmaradtok mostan segítétek;
Meg ne tántorodjék egyiknek se lába,
Mert a sok áldozat akkor mind hába.*

*Üzennek a hősök, a holt regimentek,
Kik északon, délen száz halálba mentek:
Itt a végső próba! Ott legyen mindenki,
Mert ha ez elvesszél, meg nem maradhat senki!
Most tarts ki magyar nép. Nem tart már sokáig,
A viharos éjjel szép hajnalra válik
S százszor megletéve állja vissza néked,
A megmentett hazát a segítségért.*

Kersék János.

Különfélék.

— **A népsegítő bizottság** e hó 17.-én,
delután 4 órakor, a városháza nagytermében
Bódogh Lajos polgármester meghívására és
annak elnöklésével a népkönyha és a nap-
közi gyermek-otthon létesítése tárgyában ér-
tekezletet tartott, amelyen a polgármester
megnyitó s egyttal beszámoló beszédében
megemlítette, hogy az ország városai között
Léva volt a legelső, ahol a népsegítő bizott-
ság megalakult. Ez a bizottság a háború ki-
törése után már 1914. augusztus hónapjában
szervezkedvén, működését széles körre ter-
jedő pénzügytással kezdte meg A gyűjtött
összeg meghaladta a 19 ezer koronát, amely-
ből a bizottság a hadbavonultaknak segélyre
szorult itthonmaradt családtagjait gyámoltotta.
Az oláhoknak Erdélybe történt betörése miatt
hozzánk is menekült székely testvéreinket
szintén ez a bizottság helyezte el Lévan s
a vidék néhány községében és gondoskodott
megfelelő ellátásukról, amely működésében
hathatosan támogatta városunkat és vidé-
kének áldozatkész és jöleklü lakossága, amely
a menekültek ellátására nemcsak tetemes
pénzösszeget és ruhát, hanem nagymennyi-
ségű élelmiszert és terményt hozott Lévara.
Az adakozó községek közül különösen kitün-
tek: Berekalja, Garamkelecsény, Alsó és
Felsővárad, Tőre, Hontvarsány, Alsó és Fel-
sőpél stb. — A bizottság lezámolása után,
a mult taván kezdettén, a polgármester vette
át a menekültek gondozását. A menekültek-
nek otthonukba való visszatérése után a
népsegítő bizottság által gyűjtött pénzből
fenmaradt összeget azóta is a polgármester
kezelteti hivatalosan és abból hónaponta
ezzer korona keretében a szegény családok-
nak tejjel való ellátásáról gondoskodik —
Az értekezlet tudomásul vevén a jelentést,
a polgármester indítványára hálas és őszinte
köszönetet mondott a bizottság azon lelkes
és buzgó tagjainak, akik a gyűjtést eszkö-
zölték; de mely halajat külön is kifejezte
Rudnyánszky Olgának és Czibalka Rezső-
nének, akik nemcsak a gyűjtésben vettek ki
részüket, hanem heteken át a legnagyobb
buzgalommal és kitartással párosult szeretet-
tel gondoskodtak a katonai barakokban el-
szállásolt erdélyi menekülteknek pontos és
tisztességes ellátásáról. — Ezek után az
értekezlet behatáon foglalkozott a városban
felállítandó népkönyha és napközi gyermek-
otthon kérdésével. A népkönyhanak létesíté-
sét — mert annak felszerelése és fenntartása
a mai viszonyok között igen nagy költségebe
kerülne a városnak s mivel a népkönyhat
nem is tartja szükségesnek — az értekezlet
egyhangulag eljette. A napközi gyermek-
otthon létesítésére javaslatot végelt őt tag-
ból álló előkészítő bizottság küldetett ki; és
pedig: dr. Frommer Ignác elnökléte alatt;
Birtha Józsefné, Rudnyánszky Olga, Bándy
Endre és Fekete József. — Reméljük, hogy
ez a bizottság — tekintve az ügy sürgősé-
gét — kiesékedés nélkül minél előbb el is
fogja készíteni javaslatát

— **Közgyűlés.** A Lévai Tisztviselők
Egyesülete ma delután 5 órakor, a városháza
nagytermében tartja évi rendes köz gyűlést,
amelyre az elnökség lapunk útján hívja meg
az egyesületnek tagjait.

— **A Balatonszabadi hadiárva
gyermekszanatórium megnyitása:** A
Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egye-
sülete, a mely humanitárius intézményeink
sorában a legelsőkk közé küzdötte fel magát,
egy hatalmas alkotásnak lép a háború sze-
rencsétlen beteg árváinak védelmezői közé.
Nagyarányu áldozatokkal megépítette ugyanis
Siofok szomszédságában *Balatonszabadi*
hadiárva első gyermekszanatóriumát 225

ágygyal. Oly időben tehát, amikor a nemzeti
gyermekvédelem a legégetőbb, meggyőlük
egy korszakos gyermekvédelmi hajlé, a
melyben a Balaton áldásaival és a tudomány
erejével siet segíteni a nemzet örökre letűnt
hőseinek beteg árváin. Önálló elektronos-
telepet, külön vasuti megálló tésítést a
fenyvesekkel gyönyörűen befásított közel-
lentli a Balaton partján elterülő hatalmas
telepen, amelyben a modern hygiéne min-
den eszközevel felszerelt pavillónok várják
a hadiárva első csoportját. Az intézet ösz-
szes helyei díjtalanok és mindössze csak azt
kell a bélyegtelen folyamodásokban igazolni,
hogy az árva atya a jelen háboruban elesett
A kérvények a Zsófia Országos Gyermek-
szanatórium Egyesülethez VII. Szály-u. 15
küldendők. Ezen kétségkívül legirgalmasabb
feladatokra hivatott intézet fenntartási költsé-
gei érdekében 'ordul a gyermekszanatórium
az ország társadalomához *Rikosi Jenő* „A
szivekhez” című lapunkban leközölt gyö-
nyörü szövegeivel oly keréssel, hogy szegény
és gazdag egyaránt nyissa meg szívet és
gondoljon némi adománnyal azokra a sze-
rencsétlen beteg árvákra, akiknek megmen-
tését tűzte feladatának a Balatonszabadi Hadi-
árva Gyermekszanatórium. Adományokat la-
puk is elfogad, míg ivelket a gyermeke-
szanatórium központ küld, hol a folyamodáshoz
szükséges orvosi bizonyítvány mint is
megszerezhető.

— **Eszköv.** Dr. Papp Menyhért, Sze-
ged lovas rendőrkapitánya, ma egy hete
tartotta esküvőjét Lévan *Koczab* Frigyesnek,
a Lévai Uradalom génye-pusztai intézőjének
kedves leányával, *Hildával*. — Állandó és
boldog melegegedés kísérje frigyüket.

— **A lévai járás új főszolgabírája.**
Bársvármegye törvényhatósági bizottságának
e hó 21.-én tartott közgyűlésén a lévai járás
főszolgabírájává szótöbbséggel *Harkányi*
Gyula központú tiszteletbeli főszolgabíró vá-
lasztatott meg, aki, mint kiváló közigazgatá-
si munkaező, bizonyára méltóan fogja be-
tölteni állását.

— **Jóteköny alapítvány.** Dr. *From-
mer* Ignác és neje: *Simek* Jozefin e napok
ban ezer koronás alapítványt létesítettek a
Lévai Stefánia-árvaház javára. A jöleklü ado-
mányozókak ezen újabb, nemes és ember-
baráti eszekekedete nem szorul bővebb dicsé-
retre.

— **A Magyarországi Munkások
Rokkant. és Nyugdíjgyevestületének**
lévai 78. számú fiókja ma d. u. 4 órakor
tartja meg évi-rendes taggyűlést a városi
székház tanácstermében.

— **Záróvizsgálatok.** Az iparos-és
kereskedő tanonciskoláknak június hó 17.-én
és 18.-án megtartott záróvizsgálatai a szo-
kottnál élenkebb érdeklődés mellett folytak
le, amennyiben azokon, a város képviselété-
ben megjelent ifj. *Klaín* Odón főjegyző és
Forgács Mihály anyakönyvezetőn kívül részt-
vettek még: *Bányai* Endre, *Borcsányi* Béla,
Bartos István, (pintér) *Csernák* Izidor, *Fizdy*
Lajos, *Kiss* Gyula, *Nyuldy* József, *Stigel* Jó-
zsef és *Taly* Lajos is, kik mindvégig figye-
lemmel hallgatták a tanulók feleleteit, meg-
győződést szereve ez iskolák helyes irányu
vezetéséről és életvalóságáról. a mai zá-
róünnepélyre, mely d. e. 11 órakor a város-
háza dísztermében lesz megtartva, szintén
felhívjuk a kereskedő-és iparosoztály, vala-
mint az érdeklődők szives figyelmét.

— **A osztrák fordókbe készülő
figyelmebe!** Az osztrák fordókben gyógy-
lást keresők kötelesek a gyógyulási idő tar-
tamához szükséges liztmennyiséget maguk
kal vinni Ez a mennyiség napi 175 gramm
lizst lehet csak. Az ehhez szükséges szállítá-
si igazolvány a fennálló szabályok szerint
szerezhető be s így Lévan ez irányban a
rendőrkapitánysághoz kell fordulni.

— **Kinevezés.** Barsvármegye főispánja
d. *Vlcsék* Ferenc lévai ügyvédet tiszteletbeli
főügyésszé nevezte ki.

— **Gyászhirok** Esztergomból kaptak
a szomorú hírt, hogy ott özv. várpalotai
Hajjas Simonné, szül. *Kappel* Vilma orosz-
szónagy életének 67. évében, e hó 13.-án, es-
sádlájának, nagyszámu rokonságának és isme-
rőseinek legmélyebb fájdalomra nemes lelket

visszaadta Teremtőjének. A megboldogultban varjassi *Suhajda* János, garamszentbenedeki győgszerész, anyósát gyaszolja. — Oszinte részvétellel közöljük, hogy *Migisch* Adolf, máv. állomás elöljáró, Léván, e hó 17.-én, életének 60., boldog házasságának 31. évében, hosszas szenvedés után jobblétre ezen derült. A kiváló szorgalmu vasuti hivatalnoknak halála melyen súlytotta családját, rokonait és ismerőseit. Földi maradványait e hó 19.-én, délelőtt 11 órakor a lévai róm. kath. temetőben helyezték nyugalomra. — Áldás és béke poraikon!

— **Siketnémák felvételéért** lehet folyamodni Körmezbányára. Érdeklődők irjanak az intézet igazgatóságához.

— **Nem engedik meg a tankönyvek drágítását.** A tankönyvkiadók együttesen kérték a kultuszminisztert, hogy az iskolai könyveket, melyeknek árat a háboru folyamán legnagyobb részben jelentékenyen fel emelték, ismét megdrágítsák habár a könyvkészletet tulajdonlag még a háboru előtt olcsó papíron, olcsó munkaerővel állították elő és mar a háboru előtt is olyan drága volt nálunk a tankönyv, mint sehol a világon. A könyvkiadók valóban méltánytalan kerelmét a miniszter elutasította.

— **Nem lesz krumplitermesztésünk.** A szegény nép nap-nap után egyre mindjobban panaszkodik, hogy nem lesz krumplitermesztés. Az elültetett krumpli a legtöbb helyen alig hajt a szaraz földben, ha van is hajtása, az még vékony szálon emelkedik az ég felé. Ha rövid időn belül kiadós esőt nem kapnak földjeink, akkor a jövő télre a legrosszabb kiátasaink vannak.

— **A termés tűzvédelme.** A közelidő aratási időre való tekintettel már előre figyelmeztetjük a gazdákat arra, hogy terményeiket tűzveszély ellen minden módon és minden eszközzel megvédjék. Elsősorban fontos, hogy a vasutmentő gazdák és földbirtokosok learatott terményeiket a vágytól legalább 95 méternyire helyezték el, mert a vasuti mozdonyokra gyújtó hatása ilyen távolságra van megállapítva. Ha ez nem volna lehetséges, akkor kettős védőbarázdát kell húzni, hogy a tűz tovatérése megakadályozzassék. Továbbá: el kellene rendelni azt is, hogy a gazdaságokon, tanyákon, majorsorok hordóban és egyéb alkalmas edényekben vizet tartsanak, hogy a véletlenül keletkező tűz elfojtható legyen, még mielőtt az nagyobb károkat okozna.

— **Bevonják a nikkelt tizfilléreseket.** A kormány újabb 30 millió korona vas huszfilléres és 3 millió korona vas kétfilléres váltópénz veretését rendelte el. Ezen érnek forgalomba becsátása — a rendelet szerint — a tizfilléres nikkelleme bevonása mellett történik. A nikkelt tizfilléres december 31.-ig maradnak érvényben.

— **Színház.** A heti szezon változatos és érdekes. A mult hét, mint említettük *Lavotta szerelmé* énekes játékkal végződött. Silány szöveg, csekély invenció. A zene magasan felette áll *Virágh* értelemes baritonja szépen érvényesült Csokonai dalaiban. *Sorr* Lavotta szerepét töltötte be rutinnal. *Deák* a sugó szerepében felemulhatatlan volt. Kedvesen játszottak és énekeltek *Sebestyén* Irma és *Jászni* (Julia és Ilonka.) Vasárnap délután *Három a kislány*; este Jarus kedves zenéjü operettje az *Érdés Vány* került színpadra, melyben *Virágh*, *Deák*, *Szilágyi Erzebet* és *Sebestyén* Irma voltak a kiválóbb szereplők. *Hétfőn* *Gábor Tibornak*, a törülmetszett síladernek jutalomjátékául a *Vagy ő vagy senki* operettet adták, melyben *Gábornak* sokat tapsolt a közönség, jókedvű, de soha sem tulz. *Jákéért*. Úgyes és tehetséges színész; szerepét lelkiismeretesen kidolgozza s mindig elismerésre méltóan önálló alakítást kreál. *Kedden* június 19.-én *Földes* Imre *Kiss a bárány*, *ben a farkas* című komédiája került színpadra. Földesnek egyik kevésbé sikerült alkotása, melyben az egyetlen férfi szerepét *Deák* játszotta s az ő aranyos humorán keresztül az egész előadáson jó kedv uralkodott. *Szerdán* két egyfelvonásos operett a *Csokvárs* és a *Vásárhegedű* ment kevés érdeklődést keltve, noha *Sebestyén* Irma, *Csengery Stefi*, *Sorr*, *Deák*, s a többiek is kifogástalanul játszottak. *Csütörtökön*

Herczeg Ferenc A *kék r'ka* című színművét láttuk. Nem rajongunk egyetlen *Herczeg* darabért sem; sok a líra ebben a darabban is, ami a cselekmény rovására megy. De egy pár kitünő szerep van benne, mint *Cecil* és *Sándor* szerepe, melyet *Szabó Ferenc* és *Szabó Ferenc* játszottak meg nemes művészettel. Meg kell említenünk *László* és *Sórról*, valamint *Sándor* Metáról, kikelfogulatlan, diskrét játékkal biztosították a darab sima görüldését. *Pénteken* megismételték *Lavotta szerelmé*. *Szombaton*, június 23.-án az *Aranycsón* kedves zenéjü operett került színpadra. Sok operettel láttunk a tarsulat előadásában. A karmester *Fekete Andor* ügyes kezének nyomait láttuk valamennyin. Az énekesek sokat köszönhetnek neki.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

1917. évi jun. hó 17-től. 1917. évi jun. hó 24-ig.

Születés.		
A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Gébl Ferenc Rakovány Maria	leány	Gizella
Pataki István Radványi M	fiú	István

Házasság.

Volegény és medgyasszödy nev	Vallása
Dr. Papp Gáspár M. Koczab Hilda	r. kath.
Habrick István Vancs Margit	r. kath.

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Valábek Berta	15 éves	Tüdővész
Hugyecz Julianna	2 éves	Hanyó gőrcsök
Miggisch Adolf	60 éves	Agylagyulladás
özv. Dubez Gergely	6 éves	Szívbenulás
Magyar Aranka	3 éves	Gyulladás

3755/1917. szám.

Napszámberék megállapítása.

Hivatalos hirdmény.

Barsvármegye Alispánjának 5755 1917. számú rendelete alapján, a folyó 1917. évi nyári ngazd. munkalatok idejére, Léva r. t. város területére a következő munkabéreket állapítom meg:

1. arató férfi napszám ellátás nélkül	8 kor.
2. " " " " mellett	5 "
3. kaszás napszám ellátás nélkül	8 kor.
4. " " " " mellett	5 "
5. arató női napszám ellátás nélkül	5 kor.
6. " " " " mellett	3 "
7. cséplőgépnél alkalmazott férfi napszám ellátás nélkül	7 kor.
8. ugyanaz ellátás mellett	4 "
9. cséplőgépnél női napszám ellátás nélkül	5 kor.
10. " " " " mellett	3 "
11. férfi kapás ellátás nélkül	7 kor.
12. " " " " mellett	4 "
13. női kapás ellátás nélkül	5 kor.
14. " " " " mellett	3 "
15. cséplőgép tulajdonosa cséplésért (ha a tüzelőt a géptulajdonos adja) 5% részt kap;	
16. ha a tüzelőt a földbirtokos adja 4% a rész;	
17. cséplésért a motorgép munkája után 6% rész jár, a benzint a géptulajdonos adja;	
18. hordáskor két ló, szekér és 1 ember részére napibéru 35 korona jár, egész napi munkánál kevesebb fuvarozásért — 4 kilométer távolságon belül — félkeresztlenként 50 fillér — 1 korona munkabér jár, — 19. két sort kapáló gyerek egész napszámot kap, egy sort kapáló vagy 15 éven aluli gyerek fél napszámot kap;	
20. szőlőkötöző napszám ellátás nélkül	4 kor.
21. " " " " mellett	2 "
22. Egy magyar — 1200 □ öles — hold föld fölészántása, bevetése és boronálása	35 korona.
23. Rézes aratónak az aratási és cséplési munkáért 11-ik rész adandó és teljes ellátás.	
24. A napszámok a fenti munkabéreken	

felül pálnokát — vagy annak értékét — kövételül nincsenek fölfogositva s azt kialakudni tilos.

E rendelet azonnal életbe lép. A hadiségelyt élvező azon asszonyok, akik békeben is végeztek gazdasági munkát, a hadiségely felvétele előtt írásban tartoznak igazolni, hogy hetenkint legalább 3 napot másnál napszámában töltöttek s gazdasági munkát végeztek; mert aki munkába nem jár, tőle a hadiségely elvonatik.

A fenti rendelkezések ellen vétők az Alispán és az 5600/1914. sz. Ministeri rendelet értelmében kihágás miatt a városi Rendőrkapitány által büntetés alá vonatnak.

Léva, 1917. évi június hó 19-ik napján.
Bódogh Lajos,
polgármester.

3813/1917. szám.

Hirdetmény.

A lisztárak kicsinybeni megállapítása.

Léva r. t. város területén közhírré tesszem Barsvm. Alispánjának a vármegyei hivatalos lap legutóbbi számában megjelent alábbi hirdményét:

„627/1917. sz. Tudomásvétel, alkalmazkodás és ellenőrzés céljából közlöm, hogy Barsvármegye közönsége szükségletére f. év május, június hónapokban eszközölt gabonarekvirálás alkalmából feltárt és igénybevett gabonafélék őrlese által előállított hatósági lisztnek arát kicsiben a fogyasztók részéről f. év június 15 napjától kezdve kilogrammonként következőképen állapítottam meg:

Arpaliszt 66 fillér, rozsliszt 55 fillér, tengeri liszt 66 fillér Buzaliszt és pedig, tésztai 1.05 k. főzőliszt 69 fillér, kenyér liszt 51 fillér.

Felhívom a vármegye összes közigazgatási és rendőri hatóságait, hogy a lisztáraknak betartását az eladókna ellenőrizték.

Felhívom a főszoigabíró, polgármester és körjegyző urakat, hogy a liszt ár megállapítást hatósága területen legzélesebb körben még külön is közzétesse, illetve közlétege, azaz azt az eladók tudomására is juttassa.

Aranyosmarót, 1917. június 9.
Dr. Rudnyánszky s. k.
alispán.

A kicsinybeni elárúsítókát fölívom, hogy a fenti ár megállapítást üzleteikben látható helyen kifüggeszteni kötelesek.
Léva, 1917. évi június hó 20.

Bódogh Lajos,
polgármester

Eladó ház.

Léván. Koháry-u. 31. sz. alatti ház szabadkézből eladó. Bővebb felv. **Czibulka Rezső** építész irodában Kálnai-ut. 27. sz.

Eladó ház.

A város kellős közepén, Széchenyi-utca 13. szám alatt levő ház és beltelék szabadkézből eladó. Fölvilágosítással a lévai kir. közjegyzői iroda szolgál.

Eladó ház.

Léván Vágóhid-utcában egy újonnan épült ház 3 szoba stb. mellékhelyiségekkel és kerttel eladó. Bővebbet Szudy vonalfelvigyázó ad ott a házbán.

Vége a kávéháznak.

Keverjen egy pohár tejbe egy kávékanálnyi **Fischer** féle **potkávét** és édesítse meg egy kocka cukorral. Kitünő ízű, tápláló reggelihez jut és a cukorral is takarékoskodott. A **Fischer**-féle **Folyékony potkávét** kapható **nagyban** a: **Fischer**-féle **Folyékony Potkávét r. t. központi eladási irodájában**. **Buda-pest, I. Atlós ut. 22 24 26 28 sz. Telefon: 10—22.** Kicsinyben minden jobb fűszerkereskedésben.

